

Nationella riktlinjer för döva barn och dess föräldrar

16 oktober 2023

Foto: Ingela Holmström, Stockholms Universitet

SVT:s nya program 15 minuter informerade om att nya nationella riktlinjer för vårdförloppet vid grav hörselnedsättning har introducerats under 2022. Bland annat tas riktlinjer upp om hur föräldrar som fått döva barn ska få rätt information. Riktlinjerna är lika över hela landet för att ge en ökad jämlikhet, effektivitet och kvalitet i hälso- och sjukvården, så att patienten får ett helhetsorienterat vårdförlopp.

Även om vårdförloppet ännu inte har implementerats i alla regioner i Sverige, har det blivit positivt mottaget av forskare och experter inom området. Ingela Holmström, forskare vid Stockholms universitet, har genomfört en enkätstudie med 118 föräldrar vars barn har en hörselnedsättning.

Studien visar att över hälften av föräldrarna hade fått information om svenskt teckenspråk tidigt, något som tidigare har påpekats av dövrörelsen som bristfälligt inom hörselvården. Dock visar resultaten att teckenspråkiga föräldrar får en mindre nyanserad information än föräldrar utan tidigare erfarenhet av teckenspråk. Vissa föräldrar var mindre nöjda med den information de fått från vården och hörselhabiliteringen, särskilt de föräldrar som redan hade förkunskaper inom teckenspråk. Detta pekar på behovet av att säkerställa likvärdig och tillräcklig information och stöd för alla föräldrar, oavsett tidigare kunskaper om teckenspråk. Ingela berättar att föräldrar lyft fram att de vill ha mer information om den sociala och språkliga biten, att det är för mycket fokus på den medicinska utvecklingen.

Radi Jönsson, överläkare vid Sahlgrenska universitetssjukhuset och medförfattare till riktlinjerna, bekräftar till 15 minuter att det fortfarande finns mer arbete att göra inom hörselvården. Att en kartläggning och samråd med regionerna och intresseföreningarna har varit en viktig del av processen och behöver utvecklas ytterligare.

Hörselskadades Riksförbund, HRF har varit representant i arbetsgruppen som arbetat med riktlinjerna. Teckenrapport har frågat Sveriges Dövas Riksförbund,

SDR varför de inte varit inkluderade. SDR, genom förbundsordförande Åsa Henningsson, svarade att de inte inbjudna till arbetsgruppen. SDR tillägger att de tagit del av de nya riktlinjerna och ser att teckenspråk ingår bland åtgärderna som ska presenteras när hörselvården träffar döva och hörselskadade. De anser att de ska vara med i olika processer som rör deras målgrupper. I detta fall för att kunna betona vikten av att få teckenspråket tidigt i livet samt lyfta fram frågor som dövstudier, dövkompetens och audism.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Hörselveckan inledd

16 oktober 2023

Foto: Hörselskadades Riksförbundet

Idag den 16 oktober inleds årets hörselvecka. Det är en årlig vecka då Hörselskadades Riksförbund, HRF uppmärksammar alla hörselskadade personer i landet. Idag finns ungefär 1,5 miljoner hörselskadade personer i Sverige.

Syftet med hörselveckan är att väcka opinion för att bygga ett samhälle som är mer medvetet om hörselutmaningar och som främjar full delaktighet och jämlikhet.

HRF uppmuntrar allmänheten att testa hörseln och man kan göra en första koll hemifrån med deras egna gör-det-självt-test "Hörselstestaren" Testet är digitalt och är vetenskapligt validerat. Det enda man behöver göra är att sätta på sig hörlurar och starta testet på horseltestaren.se.

Höjdpunkten under veckan är Hörselskadades Dag den 21e oktober, en dag som särskilt ägnas åt att belysa de utmaningar och framsteg som hörselskadade personer upplever.

HRF:s lokala föreningar och distrikt arrangerar olika aktiviteter för att uppmärksamma hörselveckan. Bland aktiviteterna ses bland annat

informationsseminarier, kampanjer och workshops. Målet är att sprida medvetenhet och bättre förståelse för hörselskadades behov och att uppmuntra samhället att bli mer hörselsmart.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

Pris i kvinnligt företagande i Storbritannien gick till en döv kvinna

16 oktober 2023

Fredagen den 29 september hölls Storbritanniens största prisutdelning för kvinnligt företagande, Enterprise Vision Awards (EVAS), på Winter Gardens i Blackpool, Storbritannien. Evenemanget samlade kvinnliga makthavare, banbrytare och innovatörer från hela Storbritannien för att lyfta fram kvinnligt företagande.

Debra Cartlidge, VD för The Deaf Village i Blackburn, vann priset för kategorin "enastående prestation" för sitt arbete med att stödja dövrörelsen. Trots personliga motgångar och ett antal upplevelser av diskrimineringar grundade hon år 2006 välgörenhetsorganisationen The Deaf Village som erbjuder stöd till döva. År 2022 öppnade hon The White House, ett kommunalt boende för döva med särskilda behov. Debra har visat att socialt företagande och entreprenörskap kan gå hand i hand för att säkerställa att båda företagen har en stark, hållbar och motståndskraftig framtid.

I sitt tacktal sa Debra: "Jag förväntade mig verkligen inte detta. För att förverkliga drömmen om The Deaf Village sålde jag allt och flyttade mig och min familj från ett hus och bodde i en husvagn. Folk sa att det inte var möjligt, att jag var galen, men vi har skapat en fantastisk plats med gemenskap för alla. Min mamma sa att man

aldrig ska acceptera ett nej som svar, och även om du kommer att få många nej, måste du acceptera det eftersom det alltid finns någon som ger dig en chans. Detta pris är för er alla kvinnor där ute. Ni jobbar verkligen hårt, och vi lyckas göra allt, familj, liv, arbete och företag, så det här priset är för er.”

EVAS genomförs för 12:e året och är en plattform för kvinnor som vill visa upp sina framgångar och prestationer. Coral Horn, grundare av EVAS vill stödja kvinnor inom företagande, från nystartad företagare till globala varumärken, välgörenhetsorganisationer till industriella jättar. Kvinnorna får möjlighet att nätverka och utveckla sina företag.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Fördjupning: Dövresiliens

16 oktober 2023

Stockholms Dövas Förening tillsammans med Dövas Kulturarv och Allmänna arvsfonden har producerat åtta informationsfilmer med dövtermer. Filmerna kan ses med svensk undertext. Dövresiliens är den fjärde av de åtta dövtermerna.

Finlandssvenska teckenspråket - ett hotat språk

16 oktober 2023

Foto: Finlands Dövas Förbund / Kuurojen Liitto

Sedan det finlandssvenska teckenspråket klassificerades som ett hotat språk enligt Unescos kriterier 2013 har språket ökat i synlighet. Som ett

av flera projekt för att återuppliva språket har Finlands Dövas Förbund inrättat en temasida som det finlandssvenska teckenspråket på förbundets webbsida.

Under de senaste tio åren har flera projekt genomförts för att uppmärksamma språket som är unikt i sitt slag. Det finns ett behov att samla information om språkets nuvarande status, vilket Finlands Dövas Förbund nu gjort på deras nya temasida. På temasidan finns grundläggande information och aktuella uppdateringar om det finlandssvenska teckenspråket och samlad information om olika projekt som syftar till att stärka det finlandssvenska teckenspråket. Dessutom finns information om de organisationer och individer som aktivt arbetar för att bevara det, samt tillgängligt teckenspråksmaterial. Sidan innehåller också information om utredningar och lagstiftning som säkerställer att det finlandssvenska teckenspråket är tillgängligt för alla som behöver det.

Ett av de fakta som finns på temasidan om det finlandssvenska teckenspråket är att språket har en egen språkplan. Det finns en medvetenhet om att det kan uppstå missförstånd när personer som använder finlandssvenskt teckenspråk interagerar med personer som använder finskt teckenspråk.

För att främja språkets överlevnad och utveckling har olika mål fastställts på kort och lång sikt. Bland annat är målen att stärka medvetenheten om det svenska finlandssvenska teckenspråket, att öka antalet språkanvändare och att säkerställa att det finns kompetenta instruktörer som kan undervisa i språket. Ett mål är därför också att öka användningen av språket i olika sammanhang, inklusive på myndigheters webbplatser.

Finlands Dövas Förbund menar att det finlandssvenska teckenspråket är en viktig kulturell resurs som förtjänar att uppmärksammas och skyddas. Temasidan är därför ett steg framåt för att säkerställa dess överlevnad och främja dess användning. Genom att öka medvetenheten och tillgängligheten av information om språket kan fler bidra till dess långsiktiga bevarande.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Argentinas första digitala teckenspråksordbok

16 oktober 2023

Foto: Adobe stock

I Argentina har det hittills inte funnits någon uppdatering kring det Argentinska teckenspråket och dess ordförråd. Därför har forskare från Mendoza, i samarbete med döva teckenspråksanvändare, utvecklat landets första digitala teckenspråksordbok.

Projektet kom till redan 2007 på grund av att de gamla ordböckerna som funnits i dövskolorna enbart bestod av ordlistor med ritade tecken bredvid eller av några digitala tecken. Projektets syfte var därför att i första hand täcka Argentinas dövskolors behov men även att täcka samhällets behov. Ordboken främjar förståelse för och inkludering av argentinskt teckenspråk samt eliminerar pedagogiska fördomar som prioriterat talat språk.

Projektet avslutades 2022 och finansierades mellan 2011-2022 av Secretariat of International Research and Postgraduate Studies vid National University of Cuyo. Denna digitala teckenspråksordbok utvecklades av ett 20-tal personer. Bland dem fanns döva i Mendoza, lärare, studenter, tolkar och pedagoger från National University of Cuyo.

Ordboken innehåller bilder och videos som visar tecknet för varje ord samt tecknets definitioner på teckenspråk. Ordboken finns gratis att se på nätet. Publiceringen av ordboken är ett viktigt steg mot ett erkännande av det argentinska teckenspråket samt för att främja kommunikation och inkludering för döva personer i Argentina. Dessutom kommer ordboken att kunna bevara det språkliga arvet från dövsamhället.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Dövt par förvisade från sin by

16 oktober 2023

Foto: Pexels

Ett dövt par i Indien som gift sig och fött ett barn har blivit förvisade från sin by på grund av socialt tryck och kastfördomar. Paret, Savithramma och Manikanta, träffades och förälskade sig under sin tid på en dövskola i Challakere och gifte sig 2021 trots motstånd från sina familjer på grund av deras olika kasttillhörigheter.

När de precis gift sig åkte Savithramma och Manikanta till Savithrammas föräldrar i en by i N Devarahalli. Byns ledare krävde då en bot på 30 000 rupier (ungefär 4000 svenska kronor) från hennes föräldrar för att de tillåtit dem komma. Savithramma och Manikanta återvände till Bengaluru.

I augusti i år födde paret en son och Savithrammas föräldrar tog hand om henne och bebisen. Senare återvände paret till byn, men byns ledare ansåg att familjen hade brutit mot byns traditioner. Föräldrarna skulle straffas med en permanent bojkott från byn om de inte förvisade dottern och hennes familj från byn. Paret tvingades söka skydd på dövskolan i Challakere, som hjälpte Savithramma och sonen till ett kvinnocenter.

Lokala myndigheter har lovat att stödja paret och sociala aktivister kräver åtgärder mot ledarna i byn. De överväger även att polisanmäla händelsen och genomföra en informationskampanj i byn.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

NKJT har nyligen beviljats projektbidrag från JÄMY

16 oktober 2023

NKJT har nyligen beviljats extra ekonomiskt stöd från JÄMY, Jämställdhetsmyndigheten, för sitt arbete med kvinnor och icke-binära i socioekonomiskt utsatta situationer, inklusive de som upplever ekonomiskt våld. NKJT:s verksamhetsledare Mia Modig har bjudits till Teckenrapports studio där hon berättar om stödet.

Mia berättar att stödet ska användas dels för att stötta de ekonomiskt våldsdrabbade personerna, dels för att stötta kommunerna i sitt arbete att bryta mönstret och förhindra att detta sker. NKJT har börjat kartlägga hur situationen ser ut idag, var problemen finns. Bidraget ska också användas för att fortbilda personal och volontärer i NKJT:s verksamhet, så att de på bästa sätt kan hantera, ta emot och stötta ekonomiskt våldsdrabbade personer.

Ekonomiskt våld kan yttra sig på olika sätt, det kan vara att min partner kontrollerar mina pengar, att jag inte får några pengar på mitt konto utan allt kommer till min partner. Det kan också vara att jag ombeds skriva under olika lån som jag sedan skuldsätts för när de inte blir avbetalda.

Kartläggningen görs i samarbete med 40 kommuner, med deras avdelningar för budget- och skuldrådgivning eller ekonomiskt bistånd eller försörjning. Utöver dessa samarbeten görs också djupintervjuer med utsatta personer som är döva, hörselskadade eller dövblinda, där de får berätta om sina upplevelser och om vilket stöd de fått.

Redan nu innan kartläggningen är klar ser NKJT att såväl personer med hög utbildning som låg utbildning eller nyanlända personer utan kunskap om samhällets system drabbas av ekonomiskt våld.

Kartläggningen beräknas bli klar i december och då publicerar NKJT en rapport som kan användas både inom NKJT och ute hos myndigheterna och bidragsgivarna. Ett annat syfte med rapporten är också att sprida kunskap och utbildning till dövsamhället, att detta är något som sker här och nu.

Kontakta NKJT för mer information eller om du är intresserad av att delta i kartläggningen eller om du utsatts för kvinnovåld. Kontaktuppgifter finns på deras hemsida www.nkjt.se.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

IK Hephata stora vinnare vid lag-SM i bowling i Malmö

16 oktober 2023

Foto: Adobe stock

Under helgen den 7-8 oktober 2023 hölls Lag-SM i bowling för döva i Malmö. Sex damlag och sex herrlag deltog i mästerskapet. När tävlingen avslutats stod IK Hephata som de stora segrarna då guld erövrades av både damlaget och herrlaget.

Mästerskapet genomfördes med spelformatet Bakers. Det innebär att alla lag spelade mot varandra två gånger under de två dagarna. Resultaten från de två omgångarna räknades ihop till ett slutgiltigt resultat.

IK Hephata:s damlag, som bestod av Mairi Shadabi, Irene Rydén och Liva Vaivade startade den första dagen bra. De vann alla sina matcher. Trollhättans DIK låg då tvåa med fyra segrar medan IK Scania låg på tredje plats. På den andra dagen vann IK Hephata tre matcher av fem. Trollhättans DIK vann återigen fyra matcher av fem. När alla matcher var spelade hade de två lagen lika många segrar men eftersom IK Hephata hade bättre differens så vann de guld och Trollhättans DIK fick ta emot silvermedaljen. Bronset gick till IK Scania.

Bland herrlagen var det jämnt i toppen under första dagen. IK Hephata, som bestod av Anders Nordell, Szczepan Drapsa och Ruslanas Minkevicius, vann fyra matcher och spelade en oavgjord match. Jönköpings DIK låg tvåa med fyra segrar och DSK Dalir låg trea. Den andra dagen förlorade IK Hephata mot Jönköping som i

sin tur förlorade mot DSK Dalir medan IK Hephata vann över Trollhättans DIK. Det resulterade i IK Hephata vann guld, Jönköpings DIK silver och DSK Dalir brons. Det skilde endast två poäng mellan ettan och trean.

Nästa bowlingtävling blir det individuella SM som sker den 20-21 april 2024 i Stockholm.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

11-årige döva Limerick världsmästare i kickboxning

16 oktober 2023

Foto: Adobe stock

Engelska Limerick Goodwin är sexfaldig världsmästare i kickboxning. Tränaren Kris Crump spår en bra framtid för Limerick.

Under träning och tävling använder Limerick och hennes lillasyster Lilly-Anne, som också är döv, tekniska hjälpmedel. Tränaren Kris använder mikrofon som de kan höra via deras hörapparater. Han anser att hjälpmedlet har gett Limerick möjlighet att tävla på samma villkor som andra idrottare och behöver inte enbart vara med vid tävlingar för funktionshindrade.

Sedan Limerick började använda sina hjälpmedel har hon vunnit flera tävlingar och är för närvarande sexfaldig världsmästare inom World Kickboxning Organization. Hon har även blivit utsedd till Årets unga döva idrottspersonlighet tidigare i år.

Limericks dröm är att nå olympisk nivå och fungera som en inspirationskälla för andra personer med funktionsnedsättningar.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com